Nro. 161.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 16go Lipca 1796.

Gazety.

NIEMCY.

Z Frankfurtu dnia 21. *Czerwca.* Arcy-Xiążę Karol obiął teraz kommendę nad dwoma armiami, wyżſzego i niżſzego Renu. Feldmarſzałek Hr. *Wurmſer* przeznaczonym zoſtał do kommenderowania Armią *Tyrolſką*, dokąd iuż wyiechał.

Kolumna Francuzów, która ſię cofała przez Neuwied, zruynowała tam wſzyſtkie fortyfikacye porobione przez Auſtryaków, i w wſzczętey bitwie z te-

miż, odniosła iuż była znaczne korzyści, gdy znagła nadeszłe posiłki ostatniem z Darmsztadczyków i emigrantów złożone przymusiły ią do retyrady.

Pismo iedne z Neuwied mówi: „ Myśmy tu szczęśliwie przebyli moment powszechney trwogi. Kommendant Francuski, który stał w naszym mieście, do przyrodzoney swey dobroci, łączył nayściśleyszą karność woyska, dla czego obywatele nie mieli przyczyny uskarżać się na naymnieyszy exces nieprzyiacielski. Po opanowaniu *Verhoffen* przez Cesarskich, ucierpiały nieco od kul domy w mieście; ale spokoyne wyiście Francuzów oszczędziło nas za to od zdróżności w takich zdarzeniach zwyczaynych. „

Z *Dillenburg dnia* 21. *Czerwca*. Woyska Cesarskie coraz daley odpieraią nieprzyiaciół; a ieżeli się uda wielki plan ułożony, tedy spodziewać się należy, że mało Francuzów z prawych brzegów Renu powróci w całości na lewe. Xiąże Fryderyk *Oranii*, powszechnie szacowany, ma kommendę w armii Cesarskiey nad 8000. ludzi.

To ieſt uwagi godną, że Francuzi w *Weilburg*, który *Cuſtine* kazał był do czyſta zrabować, tym razem naymnieyſzey nie zrobili ſzkody. Rezydencya nawet Xiążęca, i zapaſne piwnice w niczem naruſzone nie były. Zdaie ſię iednak, że Republikanie mieli gas wielki na Frankfurt.

Z Koblenz dnia 19. *Czerwca.* Nocy zeſzłey przeprawiły ſię woyſka Francuſkie przy *Neuwied* na lewe brzegi Renu, i oſadziwſzy wyſpę wproſt miaſta leżącą, ściągneli moſt na ląd. Diwizya Jenerała *Championnet i Bernadotte* ſtoią w obozie pod naſzem miaſtem; ſłychać, że maią niezwłocznie pomaſzerować ku *Hundsrückem i Moguncyi.* Jenerał *Grenier* rościągnął ſwe korpus od *Andernach* aż do *Bonn.* Jenerał *Jourdan* bawi tu w *Koblenz.*

Z Andernach donoſzą pod 21, że główna kwatera armii *Sambry i Mozy* przenieſiona zoſtała do *Münſter-Mayenfeld.* Wſzyſtkie woyſka bezprzeſtannie maſzeruią znowu ku *Hundsrücken* i podług wſzelkiego podobieńſtwa, teatr woyny przenieſiony napowrót będzie do okolic *Moguncyi.* Auſtryacy ścigali tylko

ko do *Sieg* Diwizye Jenerała *Lefebre i Collaud*, więk za zaś część ich woyska powróciła niezwłocznie ku *Menowi*; gdyż lękać się potrzeba, aby armia Reńsko Mozelska, korzystaiąc z słabości sił Austryackich nad wyższym Renem, nieprzedsięwzięła tam iakowego kroku.

Z *Elberfeld dnia* 22. *Czerwca.* W ten moment odbieramy wiadomość z *Düsseldorf*, że 12,000. od armii północney stanęło tam w posiłek Francuzòm. Kawaleryą rozstawiono zaraz w koło przedmieść, korpus zaś posunięto do *Kaiserswerth.* W tém mieście kazano zruynować 13. domów, które w przypadku obleżenia mogłyby szkodzić odczepnym Pod wspaniały dom zwierzeńcowy zakopano wielkie miny, aby w potrzebie można prędko wysadzić go na powietrze.

Rząd Francuski wydał roskaz do *Strażburga*, aby wszystkie papiery tyczące się żeglugi na Renie i possessyi Francuskich na prawych brzegach tey rzeki, niezwłocznie odesłane były do Paryża. Domyślaią się, że rzeczone pa-

papiery do negocyacyi pokoiowych z Austryą są potrzebne Direktoryatowi.

Piszą z *Nienburg* pod 23. Czerwca, że korpus wolonterów *Waldstein*, zebrane w *Pyrmont* na żołd Angielski, mimo odmówione pozwolenie wolnego przeyścia kraiami Hannowerskiemi, odważyło się taiemnie płynąc *Wezerą* ku morzu. Rząd dowiedziawszy się o tey zuchwałości, wydał roskaz kommendzie, aby przytrzymała rzeczone korpus; co też uskutecznił Jenerał *Hammerstein*, ktòry znalazłszy 350. ludzi, odebrał broń, i rosproszył ich na granicy.

Z Wiednia dnia 6. Lipca. Arcy-Xiąże Ferdynand z *Medyolanu* iest tu spodziewany, temi dniami przybyła już część iego Dworu i Leibgarda. Twierdzą za rzecz pewną, że Dwór nasz odrzucił propozycyą *Pitta*, który chciał na konto Austryi zaciągnąć znowu długu od kilku milionów funt: szter: w Anglii. Ten krok dla tego ma bydź uczyniony, aby Cesarz przez nowe obowiąski, nie był przymuszony w pomyślney porze do negocyowania pokoiu, ulegać Anglii.

Po-

Podług listów z *Insprnck*, Feldmarszałek Hr. *Wurmser* z częścią swego Sztabu stanął tam 25. Czerwca, a nazaiutrz Arcy-Xiężniczka Elżbieta dawała dla niego wspaniały obiad. Dni następuiących ściągały się różne reimenta od niższego Renu pod te miasto, i czyniły, w przytomności Arcy-Xiężniczki i Feldmarszałka popisy woienne. Wieczorem dnia 27. obywatele Tyrolscy, zebrawszy liczną muzykę, udali się niespodzianie pod dóm Feldmarszałka *Wurmsera*, i tam wśrzód przyiemney harmonii instrumentów wołali radośnie: „ Niech żyie sędziwy nasz Bohatyr! „

FRANCYA.

Z Paryża dnia 20. *Czerwca.* Od dawnego czasu bawią tu kupcy z *Barbaryi i Lewantu*, którzy Rzeczypospolitey dostawili zboża za 3. mil. Liwerunek ten zapłacony im teraz został w kosztownych sprzętach familii niegdyś Królewskiey, i bogatych materyach po emigrantach.

Mowa, którą *Drouet* ostatnią razą miał na obronę swoią w Radzie 5set, umie-

umieſzczona ieſt teraz w piſmach publicznych. Oſkarżony na trybunie czytał ią z karty; po trzykroć w ciągu iey zalewał ſię łzami, i muſiano go kilka razy trzeźwieć. Mowa w tych ieſt wyrazach: „ Nigdym ia nie był nieprzyiacielem moiey oyczyzny. Zyczyłbym ſobie ieſzcze raz noſić chlubne kaydany za nią, gdyż te dalekoby mi były znośnieyſze, aniżeli niewola teraźnieyſza. Jeden z nayżarliwſzych Apoſtołów wolności ieſt prześladowany. Miniſter Policyi nad wſzelkie prawa kazał mnie areſztować. Twierdzą, żem ſchwytany zoſtał na uczynku, ale ia nie w innym zamiarze udałem ſię na mieyſce ſchadzek ſpiſkowych, tylko, aby odwiedzić moich przyiaciół *Laignelot i Ricord.* Niechże mi tu kto zarzuci, żem miał mowy zachęcaiące do rabunku cudzey własności. Byłem z początku rewolucyi Jakobinem, i nie przeczę temu, że dotąd ieſtem przywiązanym do tego inſtytutu, który ugruntował wolność, i przed którym dziś ieſzcze drżą monarchowie. *Baboeuf* wraz ze mną miewał ſchadzki; ale na tych nie było wzmianki żadney o ſpiſku, tylko o towarzyſtwach ludu. Ten człowiek, któ-

który mnie oſkarżył z St. *Menehould*, od przytrzymania Ludwika 16., ieſt nayw większym moim nieprzyiacielem. U niego ſtał pod ów czas Markis *Bouille*, u niego ſtało kwaterą 50. dragonów, którzy mieli dopomoc ucieczki Królowi. Wreſzcie człowiek ten winien mi ieſt 50,000. w gotowych pieniędzach, z którego długu chce mnie teraz ſkwitować mandatami. Ten pragnie moiey zguby. Wyznać nakoniec muſzę, że więcey ieſtem przywiązany do Konſtytucyi 1793., aniżeli do dziſieyſzey; ponieważ pierwſzey byłem wſpółtwórcą, a druga potrzebuie ieſzcze wiele poprawy. Mimo to póty będę obrońcą i téy, pòki lud ſam nieweźmie ſię do iey odmiany. Jeżeli śmierć moia może przynieść tryumf iaki dla wolności, tedy gotów ieſtem w ten moment poświęcić iey moie życie. »

(z *Dodatkiem.*)

DODATEK

DO DZIENNIKA Nro 161.

Dalszy ciąg Edyktu względem żup solnych.

Posiódme. Wszyscy dawnieysi Dóbr solnych właściciele obowiązani są, w 6. tygodniach po obwieszczeniu ninieyszego naywyższego rozporządzenia ustanowić Plenipotenta w Lwowie, osobną go *ad actum* umocnić władzą, i onegoż delegowanemu Sądowi oznaymić, ażeby wiedzieć było można, komu oblikwidacye i dalsze rozporządzenia Sądowe maią bydź oddane, w przeciwnym bowiem razie postanowi się dla nich z Urzędu zastępca, i ich się o tym edyktem podług przepisu sądowego uwiadomi.

Poósme. W przypadku gdyby strona sądziła, iż na przeciw oblikwidacyi sobie oddaney, fundamentalne zarzuty uczynić, lub defekta okazać może, tedy w 6. tygodniach od daty oddaney sobie obli-

oblikwidacyi tym pewniey oneż przed delegowanym ſądem *in forma żałoby* zanieść ma, ile że w przeciwnym razie oblkwidacya takowa iak gdyby ią ſtrona za rzetelną uznała, uważana, i podług tego exekucya bez dalſzych zachodów ſwoie mieyſce mieć powinna.

Podane wyłożenie defektów odda ſię potym do Król. Fiſkuſa dla uczynienia odwodu na 30. dni, i tak ſię daley z Repliką i Dupliką od 14. do 14 dni poſtąpi. Strony atoli piſma ſwoie z iaknaydokładnieyſzą wyrozumiałością i z wiązłością układać, a mianowicie wſzelkiey niepotrzebney rozwlekłości tym pewniey wyſtrzegać ſię maią, ile że w przeciwnym razie karami prawem uſtanowionemi ukarani będą.

Podziewiąte. Gdyby ſię która ſtrona Dekretem od Sądu delegowanego pierwſzey Inſtancyi ferowanym, uciążoną bydź ſądziła, wolno iey będzie w dalſzym ciągu udać ſię do Sądu przy naywyżſzym Dworze delegowanego iako do drugiey i oſtatniey Inſtancyi w tym ſpoſobie, iak to w innych przypadkach rewizyonalnych zwyczayno ieſt, od którego wyroku dalſza iuż potym nie pozoſtanie droga.

Po-

Podziesiąte. W celu zabespieczenia naywyższego skarbu ma bydź *kondykcya de non onerando & non alienando* na dobrach za ekwiwalent danych, gdzieby iuż była zaprenotowana, w stanie tym, w którym teraz iest, zostawiona, co do tych zaś dóbr w równowartość oddanych, gdzieby ieszcze nie była prenotowana, i na wszystkich Dobrach ekwiwalentowych tak długo niewzruszoną zostawać powinna, póki względem okoliczności zamiany każdey decyzya nie nastąpi, i póki ustanowione judicium delegatum Resultatum w tey mierze Instancyi przyzwoitey z Urzędu nieoznaymi.

Poiedenaste. Nayiaśnieyszy Pan całą pertraktacyą Sądu delegowanego w pierwszey i drugiey Instancyi dla pożytku stron od tax i stemplu, oprócz potrzebnych po nastąpioney sentencyi i przyiacielskiey ugodzie do zawarcia Instrumentów ugodnych czyli kontraktów, które tak pod stemplem stósowney do przepisu, iakoteż pod taxę intabulacyi zwyczaynym sposobem podpadać maią, za wolną uznać raczył.

Podwunaste. Ponieważ podług nayłaskawszego zamiaru Nayiaśnieyszego Pana

na

na dane ieſt zlecenie poſtanowionemu tu w pierwſzey Inſtancyi Sądowi delegowanemu w każdym razie, gdzieby który dawniey właściciel dóbr ſolnych z Królewſkim Fiſkuſem względem wartości obóſtronnych Realności lub względem ſpoſobu boniſikacyi czyli załagodzenia wpadł w ſpory wyżey wytkniętemi przepiſami ieſzcze nie rezolwowane, probować uſtnie *dobrowolney ugody* gruntuiącey ſię na ſłuſzności, nimby ieſzcze w tey mierze formalny Sądowy był ferowany wyrok, a to za przywołaniem ſtron obydwóch, i zawrzeć takową ugodę (iednakże pod wyraźnym obwarowaniem naywyżſzey Ratyfikacyi) a gdy Nayiaśnieyſzy Pan dla tym ſnadnieyſzego doſtąpienia ſwego oycowſkiego zamiaru daley oświadczyć raczył: iż ci, którzy nadzwyż w Dobrach ekwiwalentowych otrzymali, do rychłego ukończenia tego intereſu zamiany podług przepiſanych dla ſtron w to wchodzących więcey niż z iednego względu pożytecznych uſtaw ſię nakłonią, a

Dalſzy ciąg potém.